

O B R A Z Y

D U Š E

Daan
van
Kamphenhout

O B R A Z Y

D U Š E

Duše v šamanských rituálech a konstelacích

MAITREA
2007

Daan van Kampenhout: Obrazy duše

© Daan van Kampenhout 2001

Translation © Andrea Hasselbarthová 2007

Czech edition © MAITREA a.s., Praha 2007

ISBN 80-903761-3-4

Úvodem k českému vydání

Poprvé jsem potkal Daana na semináři „Rodinné konstelace a šamanismus“ (jak také jinak...) v zasněženém Schwarzwaldu v lednu před několika lety. V jednom nočním cvičení jsme za zvuků Daanova zpěvu a jeho bubnu měli chrastit a vyslat prosbu, aby k nám přišlo „zvíře síly“, které by nás doprovázelo v dalších částech semináře. Zatímco se ostatní účastníci semináře setkávali s nejrůznějšími orly, tygry a medvědy (jak posléze vyprávěli), já chrastím, chrastím a nic. Když už jsem si řekl, že asi nikdo nepřijde, vynořila se před mým vnitřním zrakem hlava jelena se svítícím křížkem mezi parohy. Jen ona hlava – ano, pokud jste kdy drželi láhev Jägermeisteru v ruce, tak to byla ona. Hlava se na mě chvíli dívala svýma krásnýma moudrýma očima a pak pravila „Trink Jägermeister!“ („Pij Jägermeister“ – reklamní slogan, který byl dříve v Německu dlouhé roky používán). Načež zmizela.

Po cvičení jsme všichni po řadě vyprávěli, co jsme prožili. Jedna spoluúčastnice se projížděla na hřbetě želvy, kamarád měl zářivou vizi labutě. Když na mě došla řada, vyprávěl jsem svůj zážitek a za výbuchů všeobecného veselí také onen slogan, který mně můj jägermeisterovský jelen sdělil. Daan se na mě vážně podíval a řekl: „Na tvém místě bych to zkusil...“

Daanovy konstelace, jeho přístup k šamanismu, jeho rituály a modlitby, jedním slovem jeho „učení“ jde z mého pohledu k podstatě věci jako vystřelený šíp zenového mistra do černého středu terče. Tak jako tento šíp nemůže minout cíl, protože střelec, šíp i cíl tvoří jeden jediný celek, tak je i Daanova práce ve vrcholné míře identická, přímá a úchvatně jednoduchá. Tím nás zasahuje do středu srdce, tam, kde spí orli, želvy, naši předkové, sibiřský šaman, chasidický rabi ale i – hlava jägermeisterovského jelena. Tyto nástroje, nebo chcete-li poslové, skrze které k nám

naše vnitřní vedení promlouvá, jsou vždy individuální, jedinečné, někdy velmi nezvyklé, „netradiční“ a možná že budí údiv, někdy i úsměv. Nejsou ovšem nikdy nevhodné, nesprávné nebo „neezoterické“, tyto kategorie v kontaktu s tím, co je větší, prostě neexistují.

Daanův způsob práce s klienty v seminářích ale i hluboké pochopení souvislostí, které nám v této knize prezentuje, zrcadlí jeho intimní vztah k „vedení“ – k tomu, čeho jsme my všichni součástí (a co je součástí nás všech) a co nutno respektovat a ctít. Respekt ovšem neznamená ani smrtelnou vážnost ani otročké lpění na tradici. Úcta a kreativita se navzájem nevylučují. Možná že je to právě ona kreativita, živost a dynamika, které jeho pojetí spirituality – alespoň z mého pohledu – staví na opačný pól ke zkomírající tradici tisíc let starých „oficiálních“ náboženství.

V této knize dává její autor rodinným konstelacím šamanský základ, a to tak přesvědčivě a přirozeně, že po chvíli čtení začnete mít dojem, že rodinné konstelace jsou již odpradáвна součást šamanských rituálů a naopak – že každá konstelace představuje vlastně malý (a mnoho konstelací velký) rituál. Rituál návratu ztracených částí naší duše nebo zapomenutých částí našeho rodinného systému, rituál reintegrace toho, co bylo vyloučeno, rituál prosby (modlitby) k našim předkům, kteří na nás hledí z „jiného světa“ s láskou a podporou. Konstelace a šamanismus se zde mísí a zůstává jedna hloubka. Naše duše (ta individuální) ji velmi dobře cítí. Nechme se jí vést...

Jan Bílý

Rodinné konstelace a šamanismus

Když mi Daan začínal psát dopisy, ve kterých líčil svá pozorování ohledně toho, jak mnoho prvků šamanské zkušenosti se zrcadlí v rodinných konstelacích, byl jsem na jedné straně překvapen a na druhé fascinován. Základní postoj úcty k silám, které nemůžeme zcela pochopit, rozdíl mezi silou a slabostí na úrovni energií, jež nám umožňuje chápat to, co nám pomáhá, a to, co nám škodí, význam prostoru jako protiklad k času v tom smyslu, že podstata je viditelná v prostoru, zůstává nadčasová v prostoru a svůj léčivý účinek zobrazí, pouze není-li zatemněna dotazováním se na minulost či budoucnost. To jsou jenom některé z příkladů podobností mezi rodinnými konstelacemi a šamanismem. Pravdou ale zůstává, že pouze díky Daanovým poznámkám jsem byl schopen pochopit některé ze základních zkušeností z rodinných konstelací. Jeho poznámky mi rodinné konstelace v mnoha oblastech mnohem více osvětlily a já jsem byl schopen snadněji rozpoznat a zneškodnit rušivé vlivy. Tím myslím například otázky, jež odvádějí energii od skutečné události a od klientů a jsou spíše teoretickou zvědavostí než řešením pro zúčastněné.

Daanovy dopisy, které mi psal a které tvoří základ této knihy, mě přivedly do kontaktu s pohledem na svět, který se zdá být v mnoha ohledech v rozporu s normou. To je ovšem pouze první dojem. Tento pohled na svět nás nutí znovu přezkoumat pozorování, jež se jinak běžně předávají ústní formou (a protože našemu běžnému myšlenkovému světu odporují, rychle je potlačíme). Patří sem zprávy o tom, jak se prožívá zjevování mrtvých, například, že v době své smrti přicházejí kontaktovat ty, kteří jim byli obzvláště blízcí. Žijící mají často dojem, že pro zemřelého musejí něco vykonat, aby tak jeho duše došla pokoje. To stejné platí o zvěstech o zjevujících se duších, často se jedná o mrtvé, kteří buď spáchali nějaký zločin, nebo se stali obětí zločinu. Tímto se obeznamujeme s myšlenkou,

že existuje i jiný svět, který má na svět živých vliv, a že stejně je tomu naopak, živí mohou ovlivňovat mrtvé, a někdy to i dělat musejí.

Nemůžeme však jen tak přijmout to, co nám šamani říkají o dobrých duších, které živým radí, co je dobré a co špatné, a o zlých duších, které musíme zklidnit nebo zastrašit. To by totiž znamenalo – a já si nyní troufám říci něco odvážného – že mnohé z možností kontaktovat se se zvláštními silami jsou spojeny s určitým místem, dobou, určitou krajinou a tradicí. To tedy znamená, že nejsou stejně přístupné všem lidem, že se s nimi mohou kontaktovat jen někteří a tyto síly se pak tomuto člověku zjeví a otevrou v jeho prostoru. To neznámá, že mezi různými metodami přístupu nejsou žádná spojení, nebo že se vylučuje vzájemné obohacení. Naopak, pouze je-li uznán specifický rys každé tradice a skupiny mohou se různé skupiny začít k sobě přibližovat, vzájemně se obdarovat a obohaceny se vrátit k sobě.

Je tu ještě jedna věc, kterou je třeba brát v potaz. Různé tradice a zkušenost, o kterou se opírají, patří k jedné společné velké duši, která je stvořila a která je ovládá. Přizpůsobení životní formy jejímu prostředí předpokládá, že jí z něj vychází něco vstřícného, co jí umožní se přizpůsobit. To, co vychází vstřícně, vyžaduje někdy extrémy, ale teprve tím umožní ten zvláštní vývoj. Životní forma a prostředí jsou proto k sobě přitahovány. Síla, nadřazená jim oběma, je přivádí k sobě a podporuje odlišnou formu společenství a výměny. Já této společné ovládající síle říkám velká duše. Ne snad proto, že bych ji pochopil, ale je to nejlepší obraz, jaký jsem schopen použít k popsání uvědomělého spojujícího pohybu, který míří k určitému cíli.

Vývoj je možný pouze tam, kde je vyžadován pohybem nadřazené síly, a proto je nezbytný. To znamená, že to, co je správné a zásadní v určitém bodě v čase, je později změněno jinými okolnostmi a názory. To neznámá, že nové pohledy jsou uznávanější než ty předchozí, ale pod-